

Bijlage stand van zaken procedures NAM

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**
Directie Schadeherstel en
Gaswinning Groningen

Schade

Arbitrage schade

Vanaf 7 februari 2018 tot inwerkingtreding van de Tijdelijke wet Groningen (TwG) op 1 juli 2020, werd de afhandeling van fysieke schade uitgevoerd door de Tijdelijke commissie mijnbouwschade Groningen (TCMG). De kosten hiervoor werden doorbelast aan de NAM op basis van betaalovereenkomsten. In totaal is circa 428 mln. euro doorbelast en volledig betaald door de NAM.¹

Ons kenmerk
PDGGO-DSGG / 34642282

Over deze kosten is de NAM een arbitrageprocedure gestart. De arbitrageprocedure is verdeeld in twee fasen. In fase 1 zal het scheidsgerecht bepalen of de kosten die de Staat heeft doorbelast aan de NAM in overeenstemming zijn met de betaalovereenkomsten, en of de Staat aan zijn verplichtingen heeft voldaan volgens de betaalovereenkomsten. In fase 2 zullen de financiële gevolgen van de uitspraak in fase 1 centraal staan. Uitkomst van fase 1 van de arbitrage wordt in het vierde kwartaal van 2024 verwacht. Ik voeg het tijdpad van de arbitrageprocedure over schade (onder voorbehoud) toe als bijlage aan deze brief.

De Memorie van Eis van NAM is op 2 november 2022 door de Staat ontvangen. Als reactie hierop heeft de Staat op 3 mei 2023 zijn Memorie van Antwoord ingediend. Daarna is de *document productie fase* van de arbitrage ingegaan. In deze fase hebben beide procespartijen een informatieverzoek ingediend bij de wederpartij. De beslissing over de verzoeken tot het overleggen van documenten is ontvangen op 3 augustus 2023. Inmiddels zijn door de Staat naar aanleiding van deze beslissing documenten verstrekt aan de NAM. De arbitrageprocedure is een vertrouwelijke procedure. Processtukken worden niet openbaar gemaakt. Het vonnis waarin wordt beslist over de hoofdzaak wordt door partijen zelf openbaar gemaakt cf. afspraak tussen de partijen.

Bezwaarprocedures en informatieverzoeken

Vanaf inwerkingtreding van de TwG op 1 juli 2020 wordt de volledige schadeafhandeling uitgevoerd door het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG). De kosten daarvan worden door middel van heffingen doorbelast aan de NAM. Er is nu voor circa 1.281 mln. euro doorbelast en volledig betaald door de NAM. Dit bedrag is uit te splitsen in circa 777 mln. euro voor fysieke schade, circa 496 mln. euro voor waardedalingsschade en circa 8 mln. euro voor immateriële schade. Hiermee zijn alle kosten die het IMG heeft gemaakt voor fysieke schade, waardedalingsschade en immateriële schade tot en met kalenderjaar 2021 aan de NAM doorbelast. De uitgaven van het IMG over kalenderjaar 2022 worden doorbelast in het derde kwartaal van 2023.

De NAM heeft tegen de volgende heffingen (pro forma) bezwaar aangetekend:

- op 11 januari 2021 tegen het heffingsbesluit fysieke schade 2020 Q3;
- op 18 juli 2022 tegen het heffingsbesluit fysieke schade 2020 Q4;
- op 18 juli 2022 tegen het heffingsbesluit waardedalingsschade 2020 Q4;
- op 18 augustus tegen het heffingsbesluit waardedalingsschade 2021;
- op 22 december 2022 tegen het heffingsbesluit fysieke schade 2021.

¹ Dit bedrag is exclusief de kosten die zijn doorbelast voor de stuwmeerregeling.

De NAM heeft bij alle heffingen behalve fysieke schade 2020 Q4 ook een apart informatieverzoek ingediend. In de informatieverzoeken vraagt de NAM om aanvullende informatie om – aldus de NAM – de rechtmatigheid van de heffingen beter te kunnen controleren.

Het informatieverzoek voor fysieke schade 2020 Q3 is op 16 juni 2022 afgehandeld. Het bezwaar tegen fysieke schade 2020 Q3 en fysieke schade 2020 Q4 wordt vanwege overlap, zoveel mogelijk gezamenlijk behandeld. De NAM heeft op 1 december 2022 aanvullende gronden bij het bezwaarschrift tegen deze heffingen ingediend. Het bezwaarschrift en de gronden zijn in behandeling bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Na het bezwaar staat nog (hogere) beroep open bij de bestuursrechter.

De informatieverzoeken voor waardedalingsschade 2020 Q4, waardedalingsschade 2021 en fysieke schade 2021 zijn in behandeling. De bezwaarprocedures voor deze heffingsbesluiten zijn tijdelijk opgeschort in afwachting van de afhandeling van het informatieverzoeken.

De NAM heeft geen bezwaar ingesteld tegen het heffingsbesluit immateriële schade 2021. Dit besluit betrof hoofdzakelijk voorbereidingskosten. De NAM heeft wel om aanvullende informatie gevraagd. De NAM heeft per brief d.d. 27 december 2022 aangegeven wel de optie open te houden dat tegen latere heffingsbesluiten over immateriële schade wel bezwaar wordt aangetekend.

Versterken

Gedeeltelijke betaling facturen

Tot de inwerkingtreding van de Wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen (hierna: wet versterken), worden de kosten die de NCG maakt voor de versterkingsoperatie door middel van facturen doorbelast aan de NAM. De facturen tot en met het vierde kwartaal van 2022 zijn verstuurd aan de NAM. Zoals aan uw Kamer gemeld, betaalt de NAM sinds het derde kwartaal van 2020 nog slechts 60% van deze facturen. In totaal is nu voor circa 1.093 mln. euro gefactureerd aan de NAM waarvan circa 692 mln. euro is betaald en circa 401 mln. euro openstaat exclusief wettelijke rente (stand 1 mei 2023). De wettelijke rente die de NAM de Staat is verschuldigd is inmiddels opgelopen tot circa 17 mln. euro. De NAM stelt geen rente verschuldigd te zijn.

Arbitrage versterken

Zoals aan uw Kamer gemeld in de brief van 29 juni 2022 (Kamerstuk 33529, nr. 1039) is de NAM een arbitrage gestart over de facturen voor de versterkingsoperatie. De arbitrageprocedure is verdeeld in twee fasen. In fase 1 zal het scheidsgerecht bepalen of de kosten die de Staat aan de NAM heeft doorbelast in overeenstemming zijn met de Interim Betaalovereenkomst Versterken (IBOV) en of de Staat aan zijn verplichtingen heeft voldaan volgens de IBOV. In fase 2 zullen de financiële gevolgen van de uitspraak in fase 1 centraal staan. Uitkomst van fase 1 van de arbitrage wordt in het derde kwartaal van 2024 verwacht. Ik voeg het tijdpad voor de arbitrageprocedure over versterken (onder

voorbehoud) toe als bijlage bij deze brief.

De Memorie van Eis van NAM is op 7 september 2022 door de Staat ontvangen. De Staat heeft op 8 maart 2023 zijn Memorie van Antwoord ingediend. Samen met deze Memorie van Antwoord heeft de Staat een tegenvordering ingebracht tegen NAM in verband met het deels niet betalen van de facturen over versterken. Daarna is de *document productie fase* van de arbitrage ingegaan. In deze fase hebben beide procespartijen informatieverzoeken ingediend bij de wederpartij. De beslissing van het scheidsgerecht over de verzoeken tot het overleggen van documenten is ontvangen op 17 mei 2023. Inmiddels zijn door de Staat naar aanleiding van deze beslissing documenten verstrekt aan de NAM. De arbitrageprocedure is een vertrouwelijke procedure. Processtukken worden niet openbaargemaakt. Het vonnis waarin wordt beslist over de hoofdzaak wordt door partijen zelf openbaar gemaakt cf. afspraak tussen de partijen.

Verlenging IBOV

Tot inwerkingtreding van de wet versterken per 1 juli 2023 werden de kosten voor de versterkingsoperatie bij de NAM in rekening gebracht op basis van een privaatrechtelijke betaalovereenkomst; de IBOV (Kamerstuk 33529, nrs. 493 resp. 535). De IBOV biedt een juridische grondslag voor de Staat om de kosten voor de versterkingsoperatie te verhalen op de NAM. De IBOV zou aflopen op 1 januari 2023 (Kamerstuk 33529, nr. 1039). Aangezien de wet versterken destijds nog in behandeling was bij de Eerste Kamer is de IBOV verlengd tot 1 juli 2023. Ik voeg deze overeenkomst tot verlenging van de IBOV toe als bijlage aan deze brief. De IBOV zal nu niet meer worden verlengd, aangezien met de inwerkingtreding van de wet versterken in de Tijdelijke wet Groningen een grondslag staat voor het opleggen van een heffing aan NAM voor de kosten voor de versterkingsoperatie.